

Tuut

Tjeerd Blacquièrè

Jonge net 'geboren' koninginnen tuten, de nog niet geboren koninginnen antwoorden met gekwaak. Dit behoort tot de standaard lesstof op de beginnerscursussen van de bijenhouders, en tot de meest tot de verbeelding sprekende verschijnselen in het bijenvolk. Niet in het minst vanwege de bekende uitkomst: vluchten (zwerf) of vechten tot de dood.

Begin juni deden vier eerstejaars studenten plantenwetenschap een halve dag 'snuffelstage' bij ons. Ze hadden geluk, want het was mooi weer, dus veldwerk. We gingen de volkjes bijvoeren met suikerdeeg, en verder liet ik ze meekijken en meehelpen bij de inspectie van het bijenvolk. En ze hadden geluk, want opeens hoorden we luid en duidelijk een tuter, op het raam dat ik uit de kast had gehaald. En we hadden nog een gelukje: de koningin was voorzien van een stip op het borststuk, dus we konden haar goed volgen op haar tutende weg over de raat. Maar ook dus: de koningin was niet net geboren, maar een oude koningin van vorig jaar!

Tot dan wist ik niet dat ook oude koninginnen nog tuten, de gedachte was dat de oude koningin altijd (of bijna altijd) al vroeg vertrekt, voordat de eerste jonge koninginnen doppen rijp zijn. Maar dat was dan meteen ook de reden dat we haar konden horen tuten: in dit geval hadden we een koninginnenrooster voor de uitgang, om te voorkomen dat ze zou vertrekken. We wisten namelijk dat de koninginnen in deze proef al uit 2012 waren, dus waarschijnlijk extra zwerf lustig. Omdat ze niet weg kon zat er voor haar niet veel anders op dan luid tutend haar jonge opvolgsters zo lang mogelijk 'onder de dop' te houden. Want anders....